

معاونت بررسی بازرگانی اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

نگاهی به اقتصاد استان تهران

تهیه کننده: فاطمه علیزاده آغاسمعیلی

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تیر ۱۴۰۲

از طریق پست الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

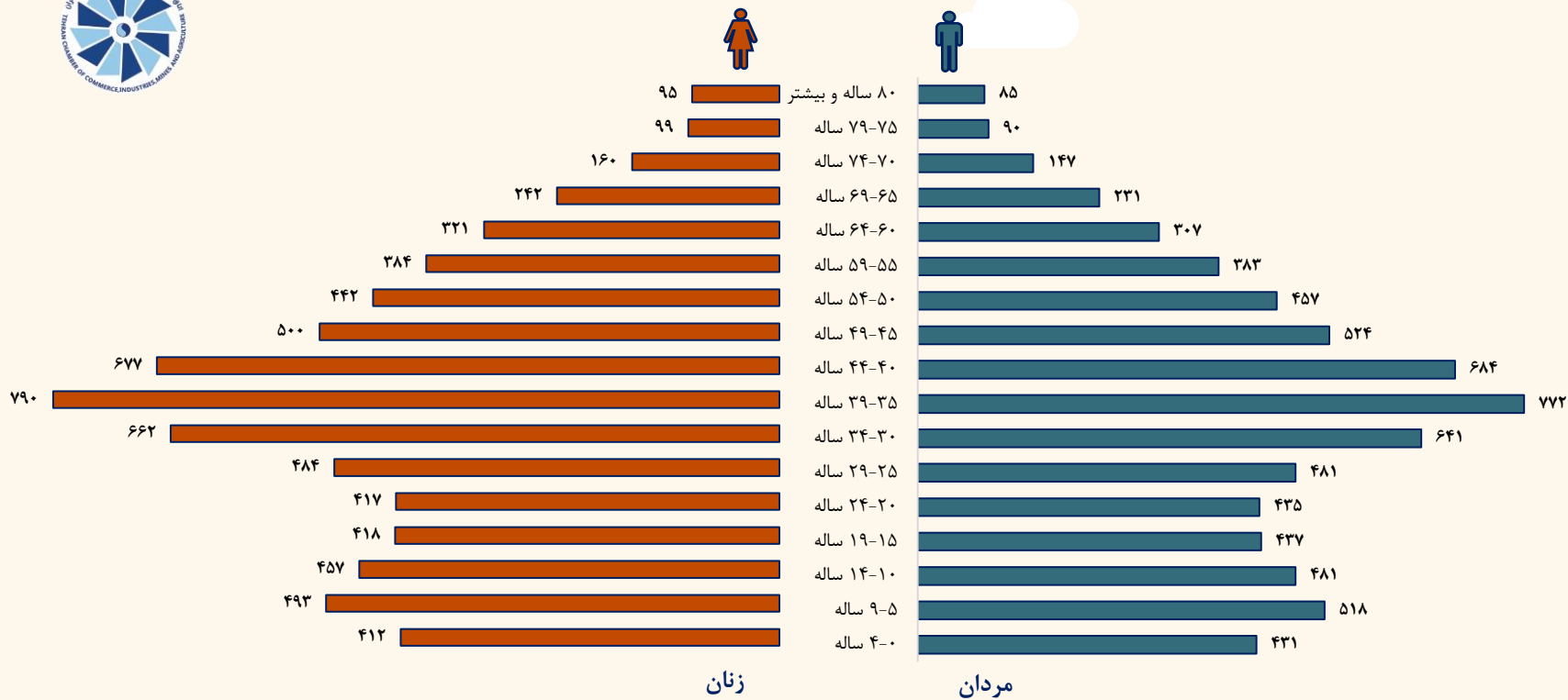
استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

فعالیت‌های اقتصادی طبق نظریه مرحله‌ای توسعه^۱، به سه بخش مرتبط با مواد خام (کشاورزی و معدن)، تولیدی (صنعت، ساختمان، آب، برق و گاز) و خدمات تقسیم می‌شود. برای ارزیابی سیاست‌های گذشته و شکل‌گیری استراتژی‌های آینده، شناخت وضعیت بخش‌های گوناگون اقتصادی به منظور شناخت کامل توسعه پویا و وضع سیاست‌های موثر برای رشد اقتصادی مطلوب امری ضروری است. هرگونه تصمیم‌گیری درمورد برنامه‌ریزی اقتصادی کشور، مستلزم آگاهی یافتن از وضعیت موجود است و طبیعی است که برنامه‌ریزی لازم نیز با توجه به وضعیت موجود انجام می‌شود.

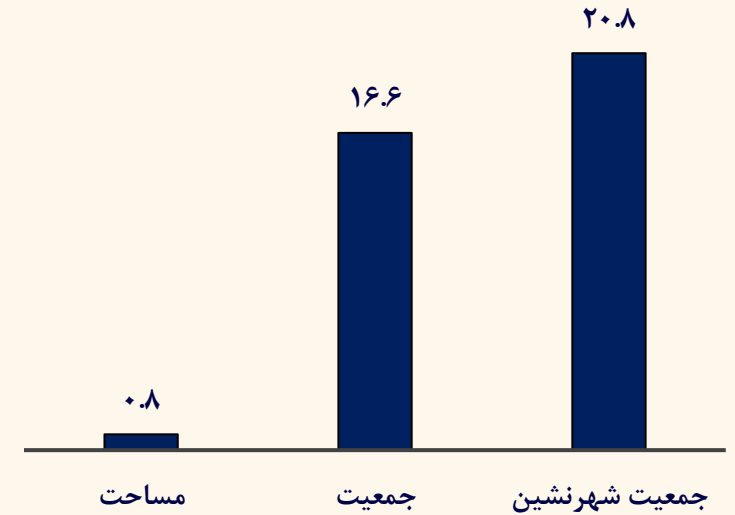
در این گزارش ضمن بررسی وضعیت کلان اقتصادی استان تهران، با استناد به آمار و اطلاعات دریافتی از سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، ترکیب فعالیت‌های اقتصادی از حیث تعداد، رشته فعالیت، تعداد شاغلان و نوع مجوزهای دریافتی از سازمان مزبور نیز مورد بررسی و پردازش قرار گرفته است.

وضعیت عمومی استان تهران

نمودار ۲. پیش‌بینی هرم جمعیت استان تهران در سال ۱۴۰۱ - هزار نفر

نمودار ۱. سهم استان تهران از کل کشور در سال ۱۴۰۱ - درصد

استان تهران با مساحت حدود ۱۳.۵ هزار کیلومتر مربع و جمعیت ۱۳.۹ میلیون نفری رتبه ۱۲۹ام از حیث سطح و رتبه نخست از حیث جمعیت را در میان استان‌های کشور داراست. نرخ شهرنشینی در استان تهران ۹۴.۶ درصد بوده در حالی که میانگین این نرخ در کل کشور ۷۶.۳ درصد است. استان تهران بعد از استان قم رتبه دوم را از لحاظ نرخ شهرنشینی در کشور داراست.

نمودار ۲ توصیفی گرافیکی از توزیع رده‌های مختلف سنی از جمعیت استانی بر اساس پیش‌بینی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران در سال ۱۴۰۱ است. بر اساس این آمار بیشترین جمعیت در هر گروه مردان و زنان، افراد ۳۵ تا ۳۹ سال است. توزیع جمعیت مردان و زنان در استان تهران تقریباً مشابه بوده و نزدیک به ۴۰ درصد از جمعیت هر دو گروه مردان و زنان را گروه سنی ۳۰ تا ۴۹ سال تشکیل می‌دهد.

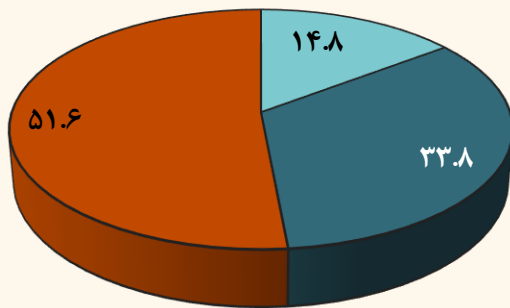
بازار کار استان تهران

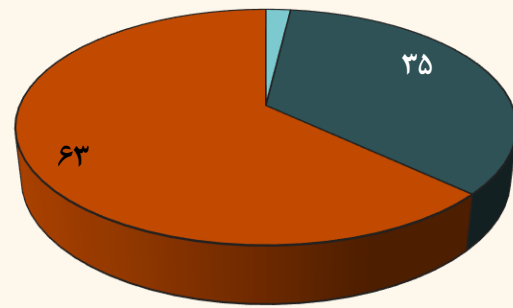
نمودار ۳. متغیرهای بازار کار تهران و کل کشور برای جمعیت ۱۵ ساله و بالاتر در سال ۱۴۰۱ - درصد

باستثنای نرخ مشارکت اقتصادی، سایر مولفه‌های بازار کار استان تهران در مقایسه با میانگین کل کشور در سطح نسبی بهتری قرار دارد. نسبت اشتغال در این استان در سال ۱۴۰۱ حدود ۳۷.۴ درصد بوده که ۰.۲ واحد درصد نسبت به میانگین کل کشور بیشتر است. نرخ بیکاری در استان تهران نیز ۷.۴ درصد بوده که ۱.۶ واحد درصد نسبت به کل کشور کمتر است.

کشاورزی صنعت خدمات

کل کشور

استان تهران

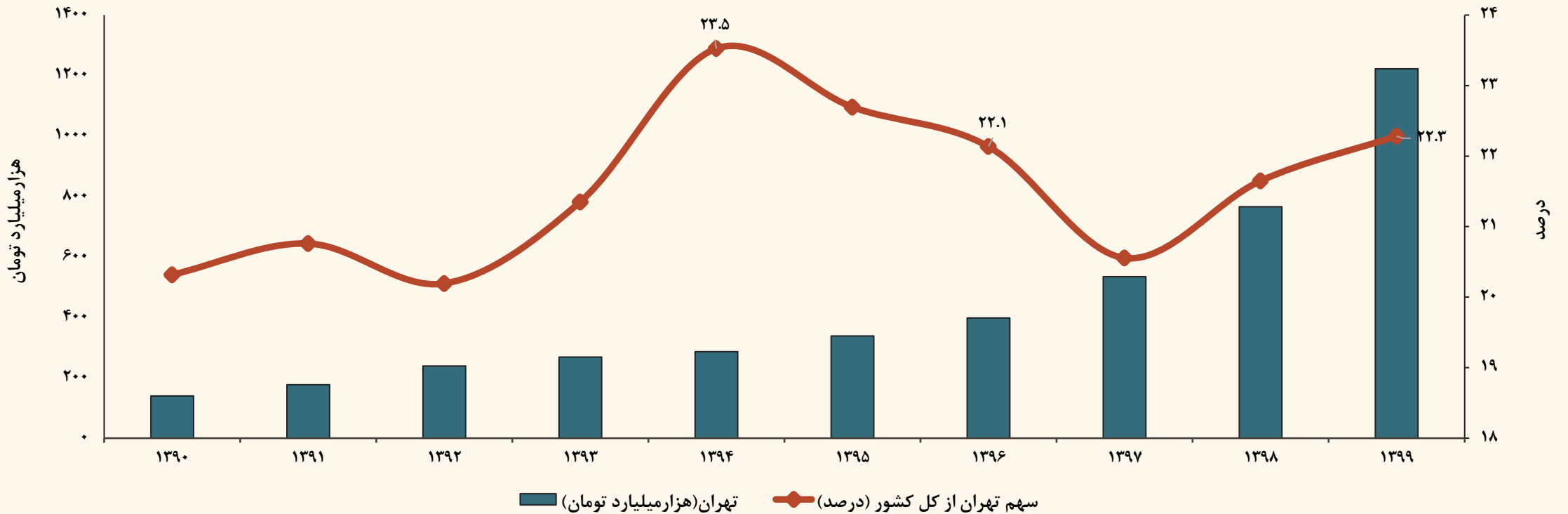
نمودار ۴. ترکیب شاغلان استان تهران و کشور در سال ۱۴۰۱ - درصد

در بازار کار استان تهران، بخش خدمات محوریت اصلی را از لحاظ جذب نیروی کار داشته و در مقابل بخش کشاورزی فقط ۱.۹ درصد سهم دارد. نقش صنعت در بازار کار استان و کشور تقریباً مشابه است.

تولید ناخالص داخلی استان تهران

اگرچه تولید ناخالص داخلی اسمی (به قیمت‌های جاری) استان تهران طی دهه ۱۳۹۰ با رشد قابل ملاحظه‌ای همراه بوده و تقریباً ۹ برابر شده، اما تغییرات قابل توجهی به لحاظ سهم استان در تولید ناخالص داخلی کشور اتفاق نیفتاده است. به گونه‌ای که در سال ۱۳۹۹، سهم استان تهران در کل تولید ناخالص داخلی کشور (۲۲.۳٪)، تقریباً معادل سهم آن در سال ۱۳۹۶ است. بالاترین سهم استان از تولید ناخالص داخلی کشور مربوط به سال ۱۳۹۴ با رقم حدود ۲۳.۵ درصد است.

نمودار ۵. روند ارزش افزوده اسمی استان تهران و سهم آن از کل کشور از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹

نقش فعالیتهای اقتصادی استان تهران در کل کشور

نقش پررنگ استان تهران در ایجاد ارزش افزوده کشور در بخش خدمات به ویژه در حوزه فعالیت اطلاعات و ارتباطات و فعالیت‌های مالی و بیمه در این جدول مشاهده می‌شود؛ حدود ۸۰.۷ درصد از کل ارزش افزوده در حوزه اطلاعات و ارتباطات و ۷۱.۳ درصد از ارزش افزوده فعالیت‌های مالی و بیمه کشور توسط استان تهران تولید می‌شود.

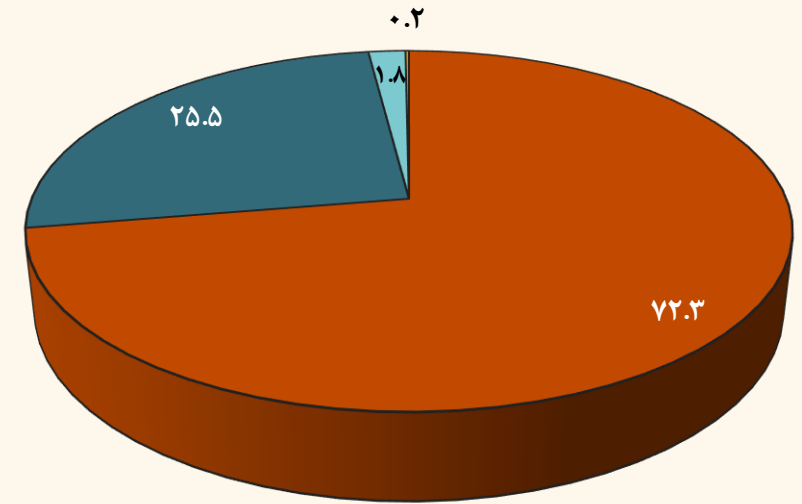
کمترین سهم استان تهران مربوط به استخراج معدن با سهم ۰.۳ درصد و بخش کشاورزی با سهم ۴.۷ درصدی از کل ارزش افزوده بخش‌های مرتبط در کشور است. طی سال ۱۳۹۹، نقش فعالیت‌های مربوط به تامین برق و گاز استان تهران برجسته‌تر شده و سهم آن از کل ارزش افزوده کشور حدود ۲۳.۵ واحد درصد در مقایسه با ابتدای دهه ۱۳۹۰ افزایش یافته است.

فعالیت‌ها	سهم از کل کشور در سال ۱۳۹۹	افزایش / کاهش نسبت به سال ۱۳۹۰
کشاورزی، شکار، جنگلداری و ماهیگیری	۴.۷٪	▲
استخراج معدن	۰.۳٪	▲
صنعت	۱۴.۷٪	▼
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۰.۹٪	▲
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۷.۵٪	▼
ساختمان	۲۴.۲٪	▲
عمده فروشی و خرده فروشی	۲۷.۷٪	▲
حمل و نقل و انبارداری و پست	۲۳.۲٪	▼
فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا	۳۸.۵٪	▼
اطلاعات و ارتباطات	۸۰.۷٪	▼
فعالیت‌های مالی و بیمه	۷۱.۳٪	▲
املاک و مستغلات	۴۲.۶٪	▲
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۴۲.۳٪	▼
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳۹.۸٪	▼
اداره امور عمومی، خدمات شهری و تامین اجتماعی	۲۵.۲٪	▼
آموزش	۱۶.۳٪	▼
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی	۱۹.۳٪	▼
فعالیت‌های هنر، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات	۲۸.۱٪	▼
مجموع	۲۲.۶٪	▲

ترکیب فعالیت‌های اقتصادی استان تهران

فعالیت‌های اقتصادی به چهار گروه اصلی کشاورزی، گروه معدن (استخراج نفت، گاز و سایر معادن)، گروه صنعت (صنعت ساخت، تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا، آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه و ساختمان) و گروه خدمات طبقه‌بندی می‌شود. گروه خدمات، با اختلاف قابل توجهی از سایر فعالیت‌ها بیشترین ارزش افزوده را در استان تهران ایجاد می‌کند. از مهم‌ترین دلایل بالا بودن سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی استان، می‌توان به تمرکز ارائه خدمات بخش عمومی در این استان به علت پایتخت بودن شهر تهران و همچنین تعداد بالای ساختمان‌های مناطق شهری استان و به تبع آن سهم نسبتاً بالای خدمات مربوط به املاک و مستغلات و سهم بالای خدمات خرده‌فروشی و عمده‌فروشی با توجه به حضور اصناف گوناگون در این استان اشاره کرد.

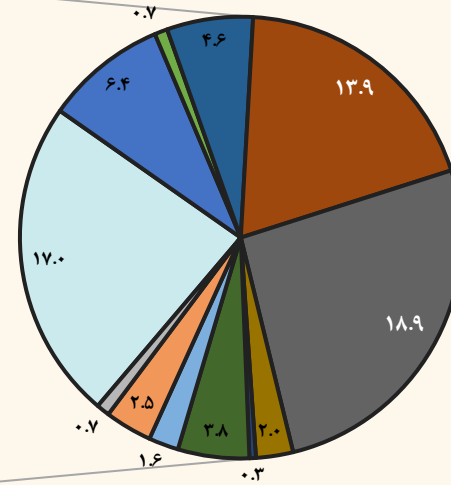
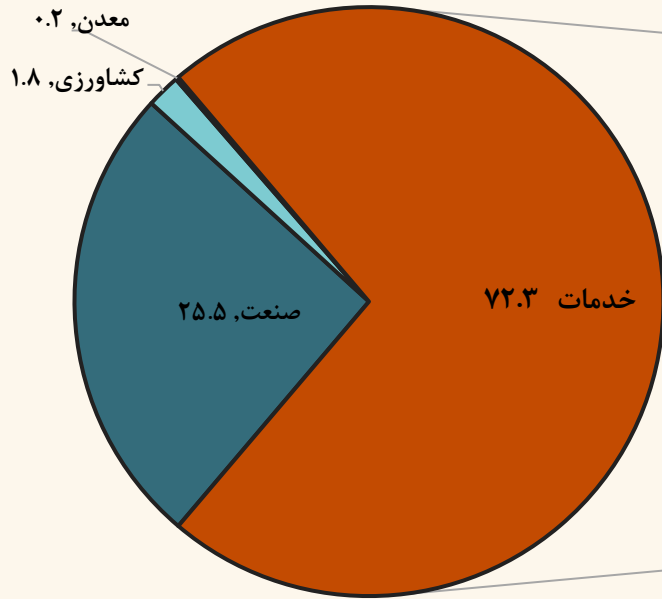

■ معدن ■ کشاورزی ■ صنعت ■ خدمات

نمودار ۶. ترکیب ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان تهران - درصد

ترکیب ارزش افزوده گروه خدمات استان تهران

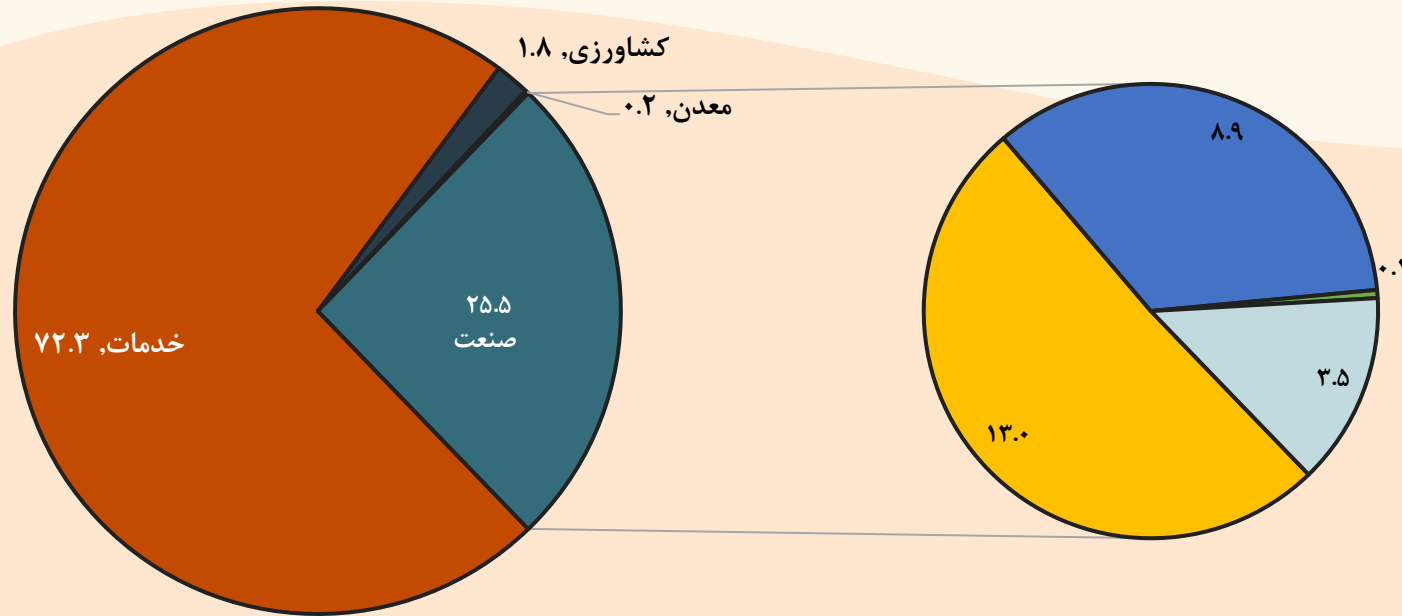
- صنعت
- کشاورزی
- معدن
- عمده فروشی و خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت
- حمل و نقل و انبارداری و پست
- فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا
- اطلاعات و ارتباطات
- فعالیت‌های مالی و بیمه
- املاک و مستغلات
- فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی
- فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
- اداره امور عمومی، خدمات شهری و تامین اجتماعی
- آموزش
- فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی
- فعالیت‌های هنر، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات

نمودار ۷. ترکیب ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان تهران با تاکید بر گروه خدمات در سال ۱۳۹۹ - سهم از کل ارزش افزوده استان درصد

همانطور که اشاره شد، بخش عمده ارزش افزوده گروه خدمات استان به ترتیب مربوط به فعالیت‌های املاک و مستغلات، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی و فعالیت‌های مالی و بیمه که این سه فعالیت در مجموع ۴۹.۷ درصد از کل ارزش افزوده استان و حدود ۶۸.۸ درصد از کل ارزش افزوده بخش خدمات استان را تشکیل می‌دهند.

ترکیب ارزش افزوده گروه صنعت استان تهران

■ خدمات
 ■ کشاورزی
 ■ معدن
 ■ صنعت ساخت
 ■ تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا
 ■ آب‌رسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه
 ■ ساختمان

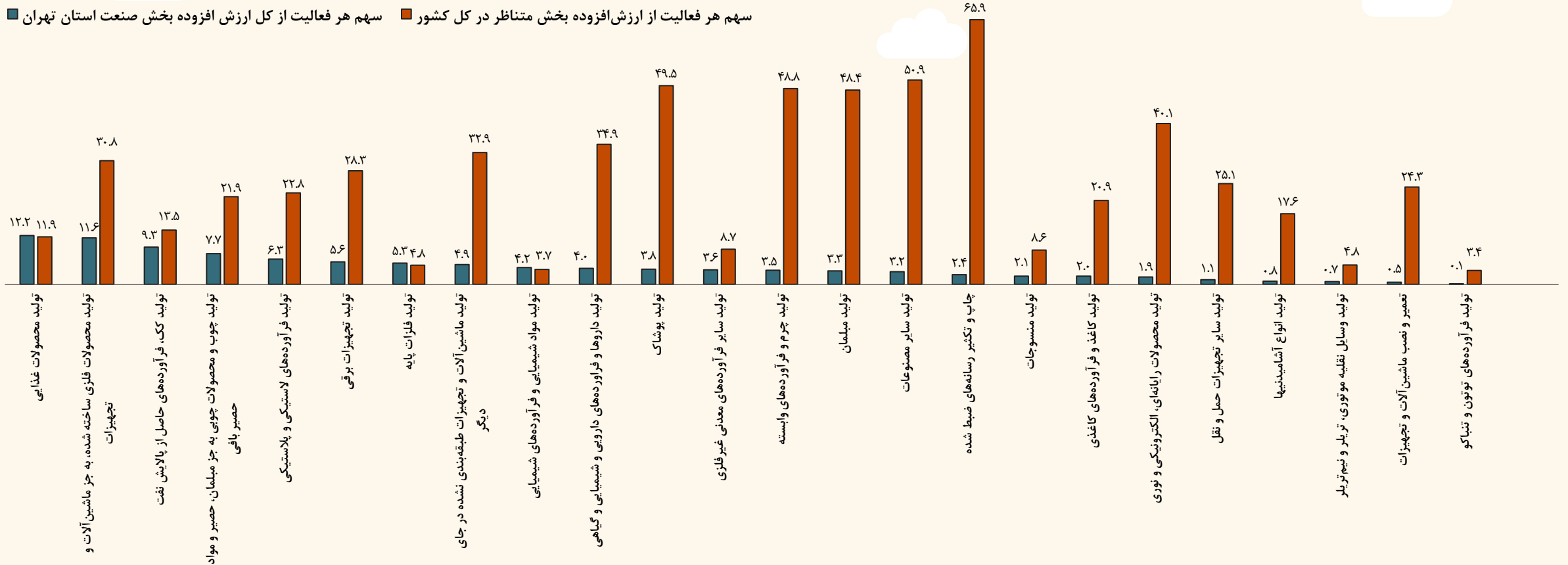

نمودار ۸. ترکیب ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان تهران با تاکید بر گروه صنعت در سال ۱۳۹۹ - سهم از کل ارزش افزوده استان درصد

سهم فعالیت‌های صنعت ساخت و ساختمان و تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا در ارزش افزوده استان تهران در سال ۱۳۹۹ به ترتیب ۱۳ درصد و ۳.۵ و ۸.۹ درصد بوده است.

ترکیب ارزش افزوده گروه صنعت ساخت استان تهران

سهم هر فعالیت از ارزش افزوده بخش متناظر در کل کشور ■ سهم هر فعالیت از کل ارزش افزوده بخش صنعت استان تهران ■

نمودار ۹. ترکیب فعالیت‌های صنعت ساخت استان تهران مرتب شده بر اساس سهم در استان - سهم از ارزش افزوده، درصد

بر اساس نمودار ۹، پنج فعالیت تولید محصولات غذایی، صنایع فلزی، فرآورده‌های نفتی، صنایع چوبی و پلاستیکی سهمی حدود ۴۷ درصد از کل ارزش افزوده بخش صنعت استان تهران را تشکیل می‌دهند. همچنین صنعت چاپ با سهم ۶۵.۹ درصد از کل ارزش افزوده صنعت چاپ کشور، سایر مصنوعات با سهم ۵۰.۹ از کل ارزش افزوده سایر مصنوعات کشور و پوشاک با سهم ۴۹.۵ از کل ارزش افزوده صنعت پوشاک کشور بیشترین سهم را در میان بخش‌های متناظر در کل کشور را دارند.

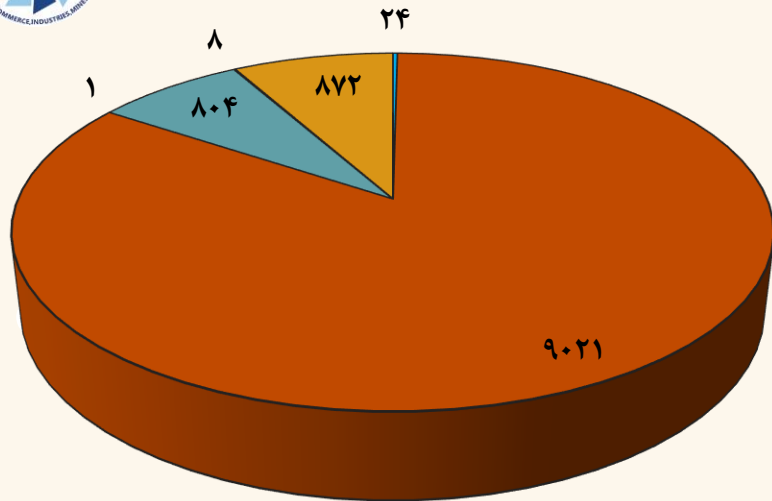

وضعیت واحدهای زیر مجموعه سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران

تعداد واحدهای اقتصادی

آمار و اطلاعات مربوط به فعالیتهای اقتصادی استان تهران در حوزه صنعت، معدن و تجارت بر پایه کدهای آیسیک نسخه سوم برای ۶ گروه فعالیت اقتصادی موجود است. بر اساس آمار سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، تعداد ۱۰۷۳۰ واحد اقتصادی دارای مجوز فعالیت از این سازمان در این استان وجود دارد. در میان گروههای اصلی، بخش صنعت ساخت با تعداد ۹۰۲۱ واحد و سهم ۸۴.۱ درصد بیشترین تعداد فعالیتهای اقتصادی را به خود اختصاص داده و از این منظر به عنوان فعالیتی با بیشترین پیوندهای پسین و پیشین با سایر بخشهای اقتصادی، فعالیت مسلط در مجموعه واحدهای تحت پوشش وزارت صمت محسوب می شود.

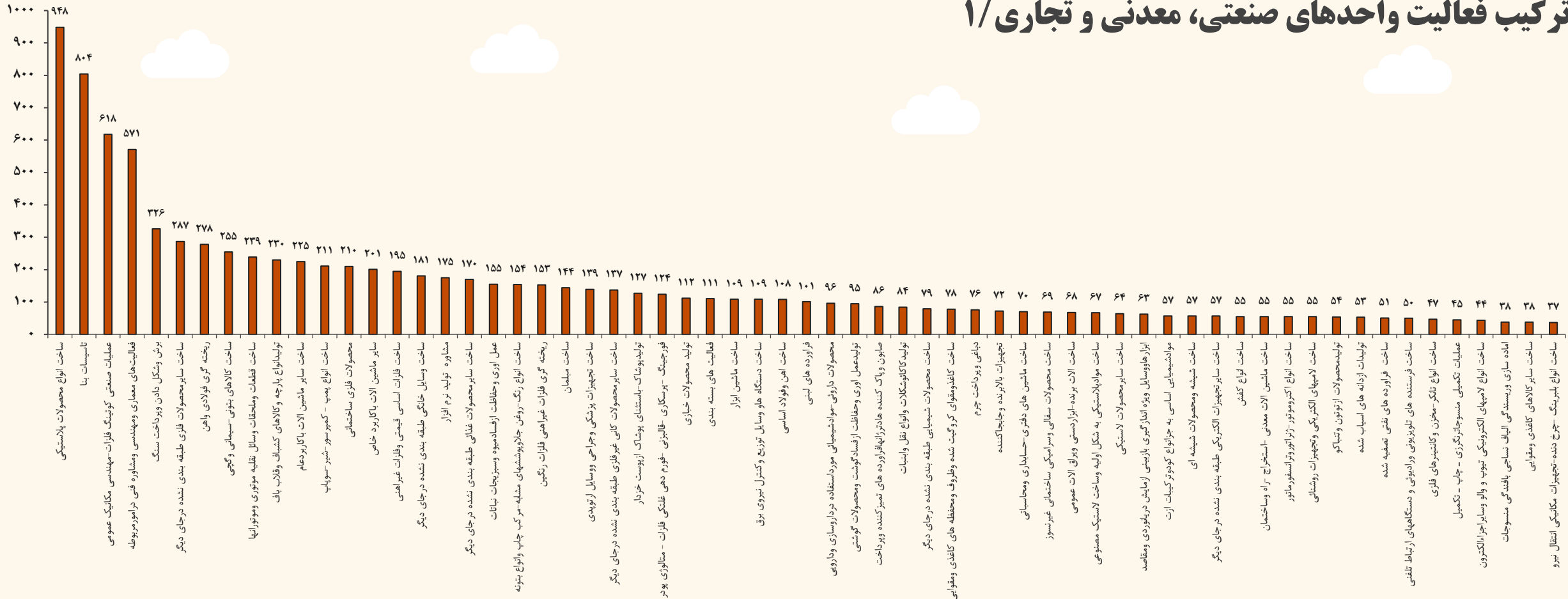
گروه فعالیت خدمات املاک و مستغلات با سهم حدود ۸.۱ درصد و فعالیت ساخت و ساز با سهم حدود ۷.۵ درصد از کل تعداد فعالیتهای اقتصادی به ترتیب در رتبههای دوم و سوم در مجموعه واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری استان تهران قرار می گیرند.

نمودار ۱۰. تعداد گروه فعالیتهای اقتصادی استان تهران

گروههای فعالیت معدن، تأمین برق، آب و گاز و حمل و نقل، ذخیره سازی و ارتباطات مجموعاً با تعداد ۳۳ واحد دارای سهم حدود ۰.۳۱ درصد از کل واحدهای تحت پوشش سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران هستند. وجود وزارتخانهها، مراکز بزرگ بازرگانی، حمل و نقل، مالی و تجاری استان تهران به ویژه شهر تهران را به مرکز خدمات رسانی تبدیل کرده است.

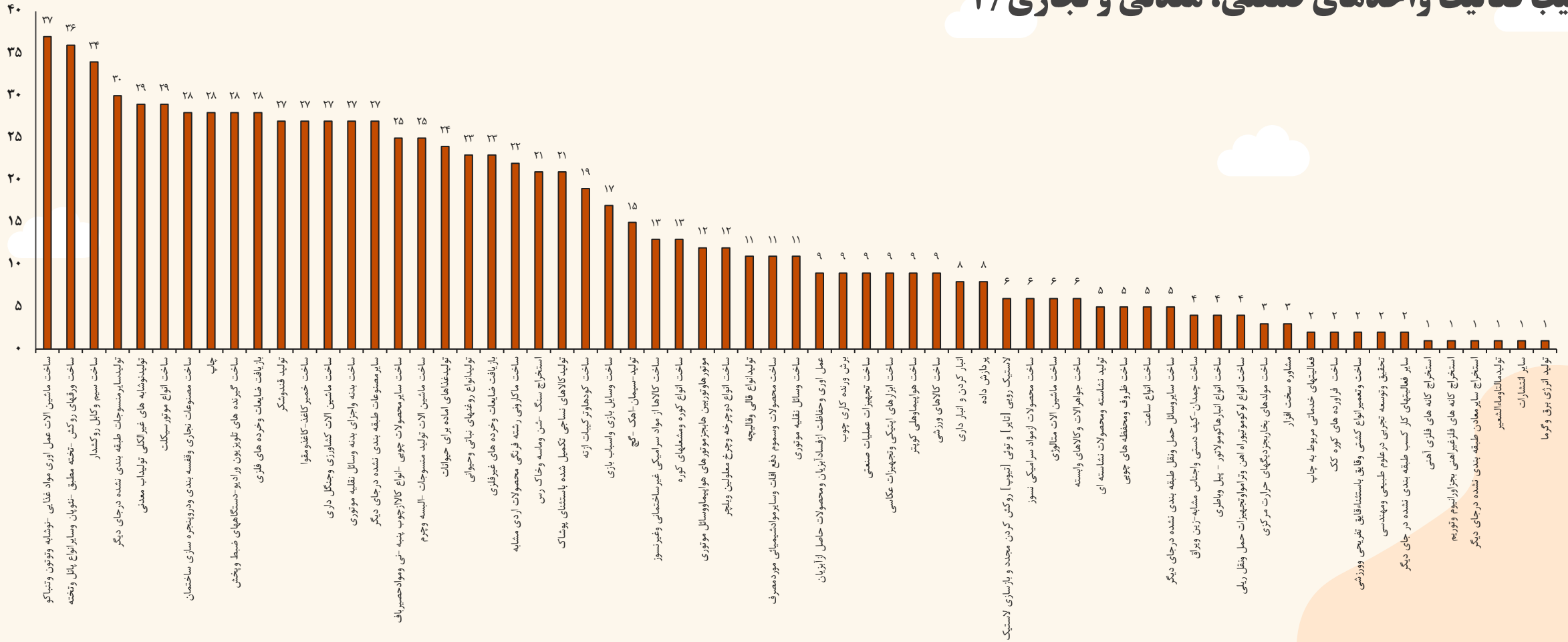
ترکیب فعالیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری ۱/

نمودار ۱۱. تعداد رشته فعالیت‌های اقتصادی استان تهران بر پایه کد ۴ رقمی آیسیک

بر اساس طبقه بندی کد ۴ رقمی آیسیک، ساخت انواع محصولات پلاستیکی با سهم حدود ۹ درصد از کل تعداد واحدهای اقتصادی زیرمجموعه سازمان صنعت، معدن و تجارت و با تعداد ۹۴۸ واحد، عمده رشته فعالیت اقتصادی از حیث تعداد واحد در استان تهران است. فعالیت تاسیسات بنا با سهم حدود ۷.۵ درصد از کل تعداد و با تعداد ۸۰۴ واحد، عملیات صنعتی کوتینگ فلزات - مهندسی مکانیک عمومی با سهم حدود ۵.۸ درصد و با تعداد ۶۱۸ واحد و فعالیت‌های معماری و مهندسی و مشاوره فنی در امور مربوطه با سهم حدود ۵.۳ درصد و تعداد ۵۷۱ واحد به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند. به منظور ارائه تصویری از کل فعالیت‌ها، ادامه نمودار در صفحه بعد رسم شده است.

ترکیب فعالیت واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری / ۲

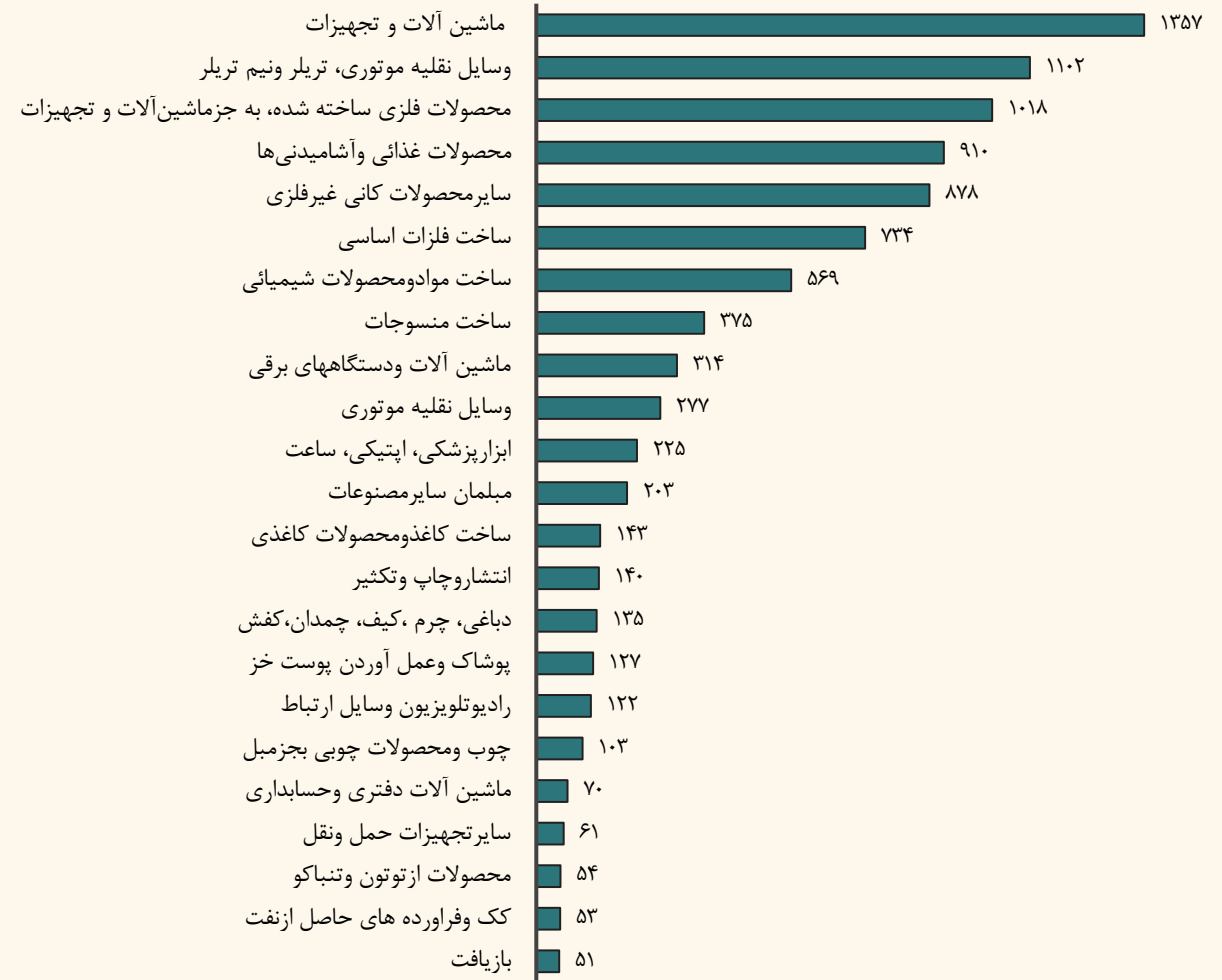

نمودار ۱۲. تعداد رشته فعالیت های اقتصادی استان تهران بر پایه کد ۴ رقمی آیسیک

بر اساس طبقه بندی مزبور، بخش تولید انرژی، برق و گرما، سایر انتشارات، تولید مالتا و ماءالشعیر، استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده در جای دیگر، استخراج کانه های فلز غیر آهنی بجز اورانیوم و توریم و استخراج کانه های فلزی آهنی هر کدام با ۱ واحد تولیدی کوچک ترین بخش های فعالیت های اقتصادی استان تهران از حیث تعداد را تشکیل می دهند.

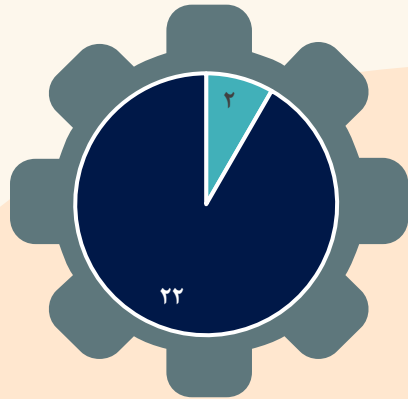
بخش صنعت به دلیل توانمندی در ایجاد ارزش افزوده و اشتغال‌زایی از یک سو و تامین ماشین‌آلات، تجهیزات و نیازهای سایر بخش‌های تولیدی و خدماتی از سوی دیگر از اهمیت بالایی در رشد و شکوفایی اقتصاد جوامع برخوردار است. استان تهران یکی از کانون‌های عمده صنایع کشور است. عمده‌ترین گرایش صنعتی استان تهران، از حیث تعداد واحد اقتصادی بر پایه کد ۴ رقمی آیسیک، به ترتیب شامل فعالیت‌های تولید ماشین‌آلات و تجهیزات با ۱۳۵۷ تعداد واحد و سهم حدود ۱۵ درصد از کل واحدهای صنعتی (۹۰۲۱ واحد)، وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر با ۱۱۰۲ تعداد واحد و سهم حدود ۱۲.۲ درصد، محصولات فلزی با ۱۰۱۸ واحد و سهم حدود ۱۱.۳ درصد، محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها با ۹۱۰ واحد و سهم حدود ۱۰.۱ درصد از کل هستند.

در استان تهران شهرک‌های صنعتی متعددی از جمله شهرک صنعتی شمس‌آباد، نصیرآباد، عباس‌آباد، خاوران، پرنده، دماوند، فیروزکوه، خاوران وجود دارند که محل استقرار کارخانه‌ها و واحدهای صنعتی این استان هستند.

نمودار ۱۳. ترکیب رشته فعالیت‌های صنعتی استان تهران از حیث تعداد

ترکیب فعالیت واحدهای معدنی، املاک و مستغلات

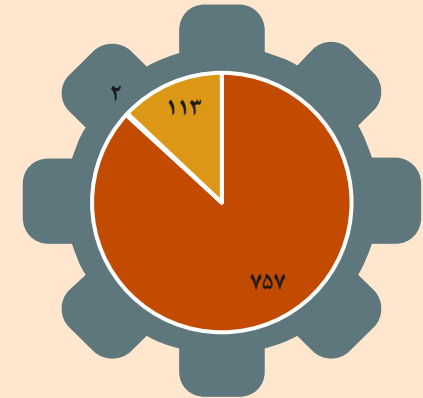

■ استخراج سایر معادن ■ استخراج کانه‌های فلزی

از ۲۴ واحد در زیرمجموعه گروه اصلی معدن استان تهران، ۲۲ واحد آن مربوط به استخراج سایر معادن (سنگ، شن و ماسه و خاک رس و طبقه بندی نشده در جای دیگر) و ۲ واحد آن مربوط به استخراج کانه‌های فلزی (استخراج کانه‌های فلزی آهنی و استخراج کانه‌های فلز غیر آهنی بجز اورانیوم و توریم) است.

نمودار ۱۴. ترکیب تعدادی گروه فعالیت معدن استان تهران

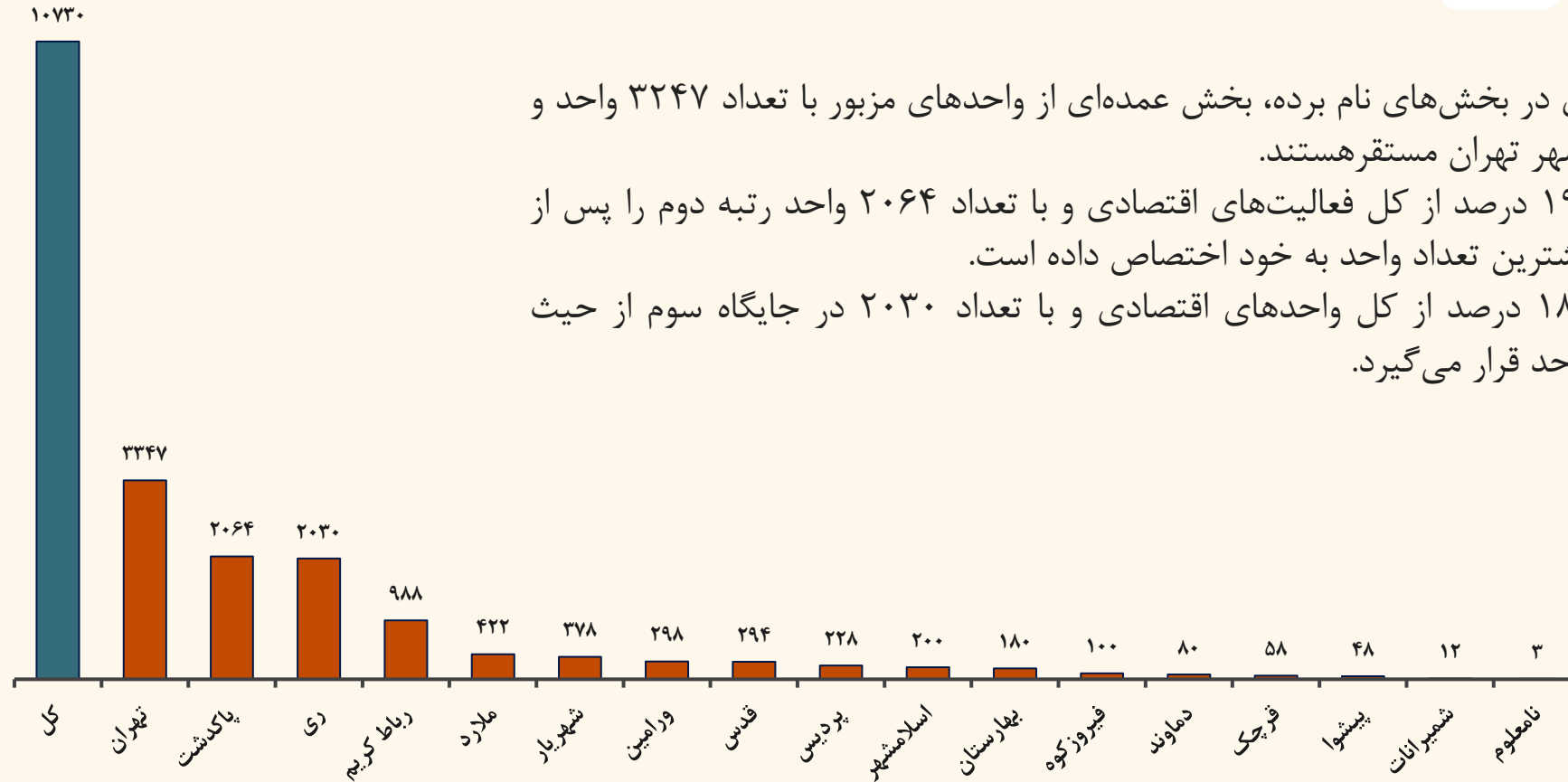
از ۸۷۲ واحد ذیل گروه اصلی املاک و مستغلات، اجاره و فعالیت‌های تجاری دارای مجوز از سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، ۷۵۷ واحد آن مربوط به بخش کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه (مشاوره ساخت‌افزار، مشاوره نرم‌افزار و پردازش داده)، ۱۱۳ واحد آن مربوط به سایر فعالیت‌های خدمات مهندسی (فعالیت‌های معماری و مهندسی و مشاوره فنی در امور مربوطه، فعالیت‌های بسته‌بندی، سایر فعالیت‌های کسب و کار طبقه‌بندی نشده در جای دیگر) و ۲ واحد آن مربوط به تحقیق و توسعه (تحقیق و توسعه تجربی در علوم طبیعی و مهندسی) است.

■ سایر فعالیت‌های خدمات مهندسی ■ تحقیق و توسعه ■ کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه

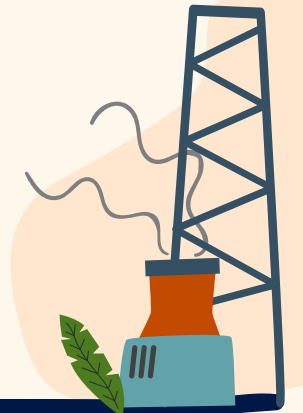
نمودار ۱۵. ترکیب تعدادی گروه فعالیت املاک و مستغلات استان تهران

تعداد واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری به تفکیک شهرهای استان تهران

از میان ۱۰۷۳۰ واحد اقتصادی در بخش‌های نام برده، بخش عمده‌ای از واحدهای مزبور با تعداد ۳۳۴۷ واحد و با سهم حدود ۳۱.۲ درصد در شهر تهران مستقر هستند. شهر پاکدشت با سهم حدود ۱۹.۲ درصد از کل فعالیتهای اقتصادی و با تعداد ۲۰۶۴ واحد رتبه دوم را پس از تهران از حیث برخورداری از بیشترین تعداد واحد به خود اختصاص داده است. شهر ری نیز با سهم حدود ۱۸.۹ درصد از کل واحدهای اقتصادی و با تعداد ۲۰۳۰ در جایگاه سوم از حیث برخورداری از بیشترین تعداد واحد قرار می‌گیرد.

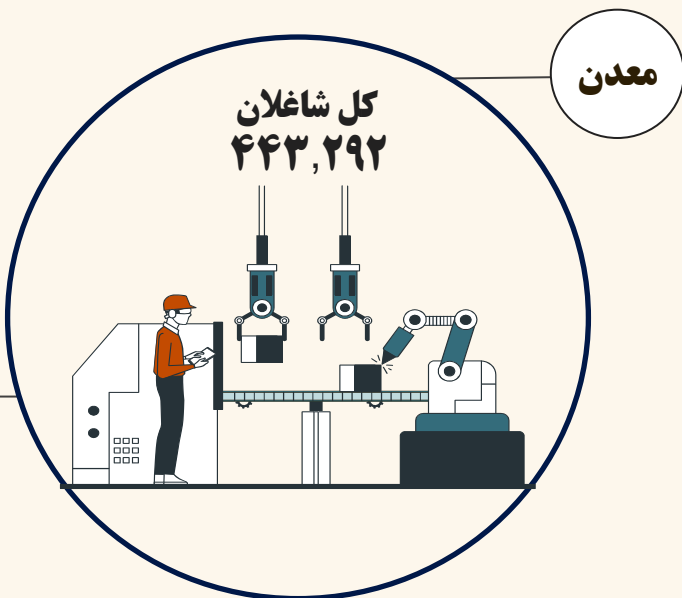
نمودار ۱۶. تعداد واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری شهرستان‌های استان تهران

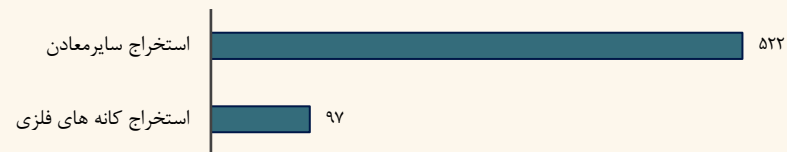
وضعیت اشتغال در بخش‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان تهران ۱/

صنعت

۶۱۹ نفر از شاغلان حوزه صنعت، معدن و تجارت استان تهران با سهم حدود ۰.۰۰۳ درصد در بخش معدن مشغول به کار هستند. از این تعداد حدود ۹۷ نفر در واحدهای مربوط به استخراج کانه‌های فلزی و ۵۲۲ نفر در استخراج سایر معادن اشتغال دارند.

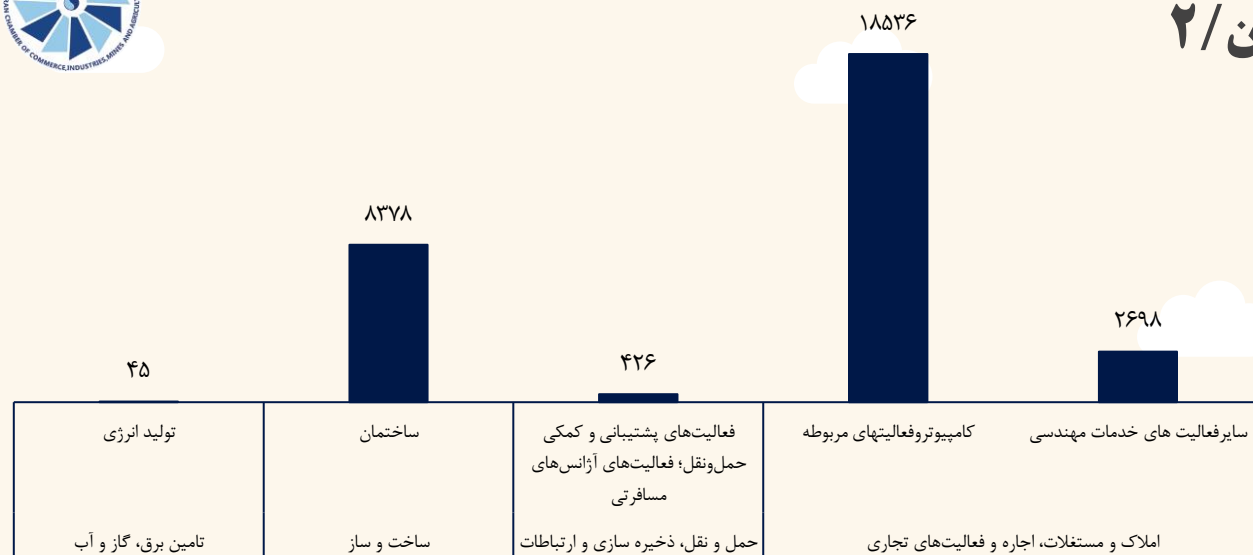

نمودار ۱۷. تعداد شاغلان بخش معدن استان تهران به تفکیک گروه فعالیت بر پایه کد ۲ رقمی آیسیک - نفر

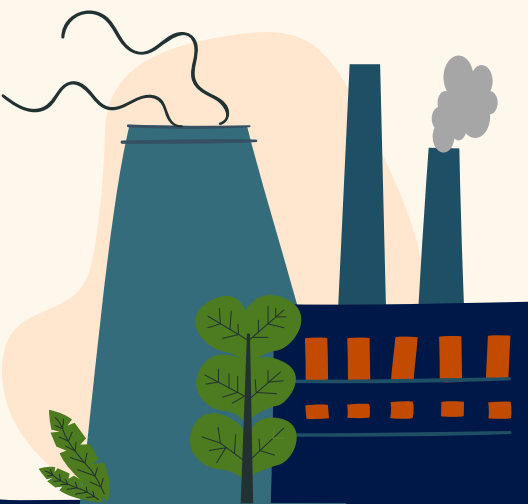
نمودار ۱۸. تعداد شاغلان بخش صنعت استان تهران به تفکیک گروه فعالیت بر پایه کد ۲ رقمی آیسیک - هزار نفر

بخش صنعت افزون بر کارکردهایی که در زمینه ایجاد اشتغال مستقیم بر عهده می‌گیرد، به لحاظ توانمندی در اشتغال‌زایی غیر مستقیم در سایر بخش‌های اقتصادی و کاهش شدت بیکاری از این طریق نیز با اهمیت است. بر اساس آمار، بخش عمده‌ای از شاغلان حوزه صنعت، معدن و تجارت استان تهران در بخش صنعت مشغول فعالیت هستند. به طوری که حدود ۴۱۲.۶ هزار نفر و با سهم حدود ۹۳.۱ درصد از کل تعداد شاغلان در حوزه صنعت، معدن و تجارت استان، در این بخش اشتغال دارند. بر اساس نمودار ۹، صنایع وسایل نقلیه موتوری با ۱۷.۳ درصد، بیشترین سهم از شاغلان واحدهای صنعتی را به خود اختصاص داده است. همچنین صنایع تولید مواد غذایی و آشامیدنی‌ها با سهم حدود ۱۴.۲ درصد از شاغلان صنعتی در رتبه دوم قرار دارد.

وضعیت اشتغال در بخش‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان تهران / ۲

نمودار ۱۹. تعداد شاغلان سایر بخش‌های اقتصادی استان تهران به تفکیک گروه فعالیت بر پایه کد ۲ رقمی آیسیک - نفر

- حدود ۲۱.۲ هزار نفر با سهم حدود ۵ درصد از تعداد کل شاغلان در بخش املاک و مستغلات، اجاره و فعالیت‌های تجاری مشغول به کار هستند که از این تعداد حدود ۱۸.۵ هزار نفر در کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه و ۲.۷ هزار نفر در سایر فعالیت‌های خدمات مهندسی اشتغال دارند.

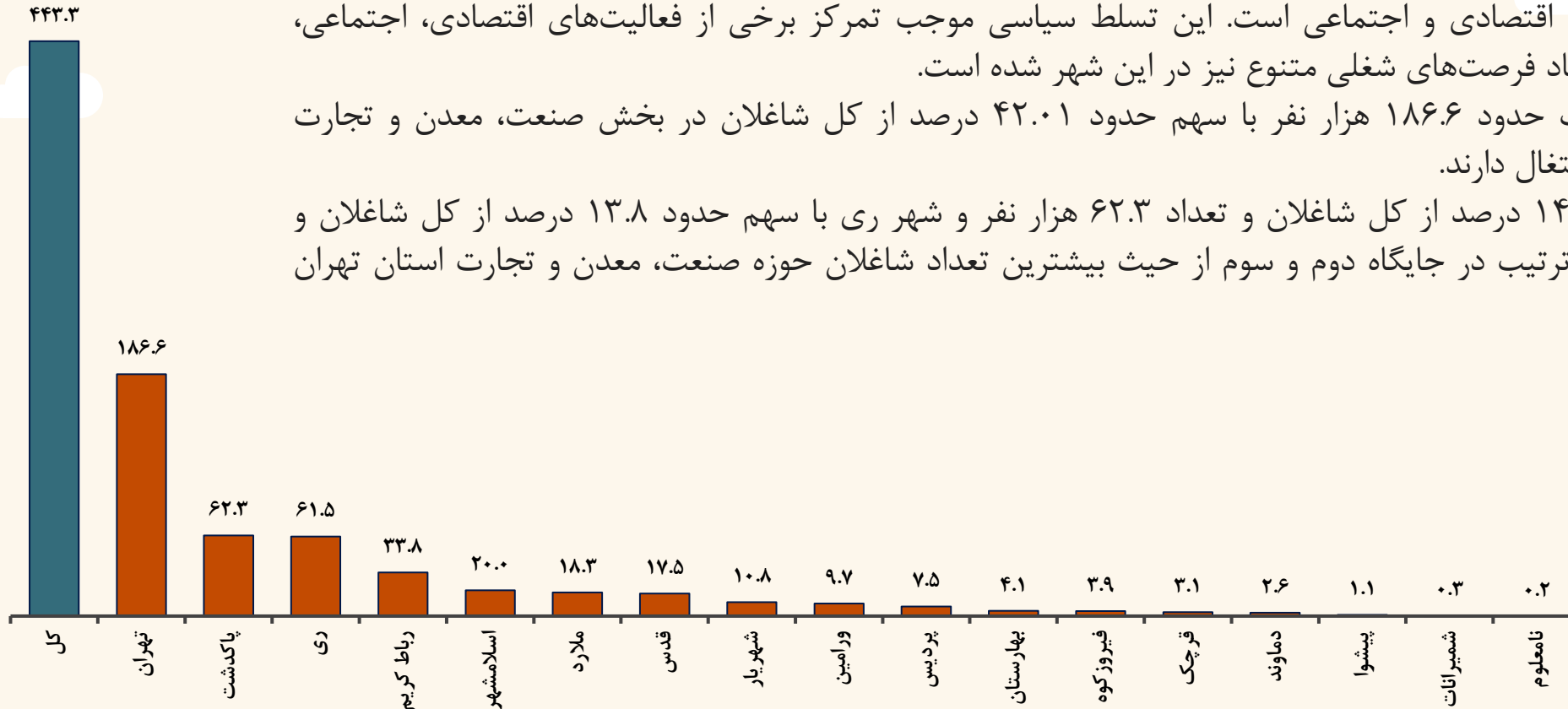
- بخش ساختمان با توجه به ماهیت خود سهم به سزایی در اشتغال‌زایی ایفا می‌کند و می‌تواند دلیل روشنی بای سرمایه‌گذاری در این بخش باشد. تعداد شاغلان این بخش در استان تهران (۸.۴ هزار نفر) و سهم حدود ۲ درصد از کل شاغلان حوزه صنعت، معدن و تجارت نشان‌دهنده اهمیت بخش ساخت‌وساز در اشتغال‌زایی است.

- حدود ۴۲۶ نفر در فعالیت‌های پشتیبانی و کمکی حمل و نقل؛ فعالیت‌های آژانس‌های مسافرتی ذیل گروه حمل و نقل، ذخیره‌سازی و ارتباطات اشتغال دارند.

- شاغلان در بخش تولید انرژی استان تهران در زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت قابل توجه نبوده و فقط ۴۵ نفر را در بر می‌گیرد.

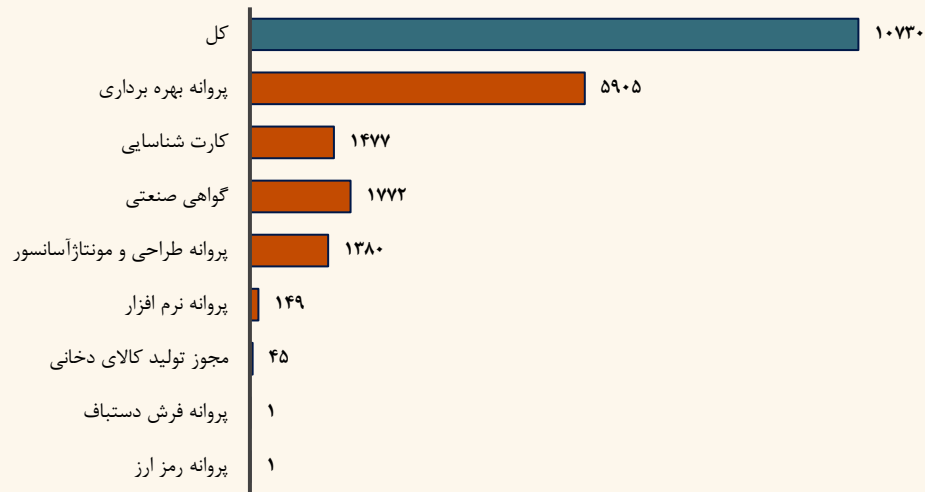
وضعیت اشتغال در شهرهای استان تهران

- شهر تهران به عنوان پایتخت و یکی از کلان شهرهای کشور، کانون اتخاذ تصمیمات و سیاست‌های خرد و کلان در زمینه‌های گوناگون اداری، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است. این تسلط سیاسی موجب تمرکز برخی از فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی، آموزشی و به تبع آن ایجاد فرصت‌های شغلی متنوع نیز در این شهر شده است.
- بر اساس آمار و اطلاعات حدود ۱۸۶.۶ هزار نفر با سهم حدود ۴۲.۰۱ درصد از کل شاغلان در بخش صنعت، معدن و تجارت استان، در شهر تهران اشتغال دارند.
- پاکدشت با سهم حدود ۱۴ درصد از کل شاغلان و تعداد ۶۲.۳ هزار نفر و شهر ری با سهم حدود ۱۳.۸ درصد از کل شاغلان و تعداد ۶۱.۵ هزار نفر به ترتیب در جایگاه دوم و سوم از حیث بیشترین تعداد شاغلان حوزه صنعت، معدن و تجارت استان تهران قرار می‌گیرند.

نمودار ۲۰. ترکیب تعداد شاغلان واحدهای صنعتی و معدنی استان تهران به تفکیک شهرستان - هزار نفر

مجوزهای بخش صنعت، معدن و تجارت به دلیل شمول فرآیندهای سرمایه‌گذاری، تاسیس، بهره‌برداری و توسعه فعالیت‌های متعدد صنعتی، معدنی و تجاری، نقش مهمی در شکل‌گیری و توسعه فعالیت‌های اقتصادی دارد. بدین ترتیب هر مقدار صدور مجوزها و ارائه خدمات سریع‌تر و مبتنی بر اصول کارآمدی و روانی صورت گیرد، تأثیر بسزایی در انگیزه‌های سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های تولیدی و تجاری، به همراه خواهد داشت. بر اساس نمودار ۱۲ بیشترین مجوز صادر شده مربوط به پروانه بهره‌برداری (۵۹۰۵ عدد) و کمترین آن مربوط به پروانه رمز ارز است. بخشی از مجوزهای صادرشده در استان تهران از نوع کارت شناسایی و گواهی صنعتی است که در مجموع حدود ۳۲۴۹ واحد را شامل می‌شود.

نمودار ۲۱. تعداد مجوزهای صادره توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران

